

List izlazi tjedno. Godišnja pretplata
30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po
naročitoj tarifi.

GOD. VI BROJ 41
ŠIBENIK, 13 listopada 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa ured-
ništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

Mir Kristov

Rat nije od juče, nego je star kao i čovjek. Zato je Crkva već davno odredila svoje stanovište prema ratu. Možda ništa ne osvijetljuje stav Crkve prema ratu kao neprekidni i stari zaziv u litanijama: od kuge, glada i rata, oslobodi nas, Gospodine.

Crkva, dakle, u ratu gleda zlo, i to veliko zlo, kad neprestano meče svojim vjernicima u usta molitvu, eda ih Bog očuva od njega, i kad ga meče u isti red s kugom i gladi. Mi dobro znamo da ima slučajeva kad je rat i dopušten. Ti primjeri nisu česti, ali su mogući. O tome ovdje ne govorimo. Živimo u doba mašinerije i velikih izuma. Novovjeka prometna srećstva omogućuju ljudima da se za 24 sata telefonski ili radijem obrate na mirovne komisije i međunarodno sudište, da se sukobi mirno riješe, bez krvavog obračuna. Novovjeko ratno oružje je zauzelo takve oblike da to više nije ni ljudski, a kamoli kršćanski. Novi ratni strojevi pretvaraju zemlju za par sati u ratne poljane, gradove u ruševine, a ubijaju svaki život od dojenčeta u zipci do bolesnika na operacijskom stolu. Posljedice novovjeka rata su tako strašne da nisu više ni u kojem omjeru prema narodnom dobru što ga treba ratom braniti ili postići. To sami osjećamo na svojoj koži: Osjećaj i pobjednik, a kamoli neće pobijeden narod.

To su sve razlozi koji glasno kriče protiv rata.

A znano je da ravnoteža u svijetu te siguran mir naroda mnogo više počiva na međunarodnoj supteljivosti i na poštivanju tuđih prava i tuđega dostojanstva, nego li na mnoštvu vojnika i šumi topova. Najbolje jamstvo mira nisu bajonete, nego međunarodno povjerenje i prijateljstvo.

To svi znadu i očito priznaju, jer ih tome uči prošlost i zdrav razum. Ali je čovjek svugdje isti. U njemu prevladava onaj niži nagon, ono obilježje po kome nije daleko od nerazumne životinje. Tako je kod pojedinaca i naroda; kakvi pojedinci, takav i narod.

»Pravo jačega« nije izišlo iz krila Očeva, nego ga je pokvarena narav naturila. To je njezina riječ. A to je tako usvojeno da je i zrak time zasićen, i svi su uvjerenja da tako mora biti. Svih se

Prva obljetnica smrti Kralja Aleksandra I

U srijedu 9 ov. mj. se je navršila godina strašne marsejske tragedije, kad je revolverskim hicima prekinula nit života Kralju Aleksandru I!

U ovoj obljetnici obnavljaju se u duši naroda oni tužni dani kad je gorko plakao nad odrom mrtvog Kralja. Obnavlja se duboka bol koja onda bijaše obuzela sve bez iznimke na pomisao, da je nestalo Vladara koji je radio za dobro i napredak svoga naroda.

Obnavlja se uspomena na marsejsku katastrofu koja je strahovito odjeknula po čitavom svijetu, te je svuda pobudila oštru osudu zločin-

stva i iskrenu sućut prema državi kojom je mrtvi kralj upravljao.

Obnavlja se tužna slika onoga dana kad je čitav narod sa pijetetom, poštovanjem i punim priznanjem primio mrtvo tijelo Kraljevo te ga nepodijeljenom tugom dopratio do vječnoga stana.

Minula je godina od marsejskoga atentata, a uspomena na Velikoga Kralja uvijek je živa. Njegov će se narod kroz godine i stoljeća harnošću i poštovanjem sjećati Njega — prvoga svoga sina.

Neka je vječna slava Kralju Aleksandru!

Smjernice

Crkva života

Katolička je Crkva otajstveno tijelo Kristovo. Ono je živi organizam. Crkva nije kamena zgrada ni skup proživjelih moralnih i dogmatskih načela. Crkva je ustanova koja zasjeca u život. To je ustanova za ljude. Crkva ide za ljudima, traži ljude, živi za duše.

Jer je Crkva organizam, mora da se razvija. Ne može ostati uvijek pri istomu. Bitna oznaka organizma jest — da živi, da se razvija. — Lijepo je o tome jednom prilikom govorio znani njemački biskup Faulhaber. —

Krist je zato i poredio svoju Crkvu kvascem i prezrenim gorušičnim zrnom, da nam u slikama prikaže kako je On ustanovio Crkvu kao živi organizam kojim ključa snaga života.

Slava Božja i spas duša! To je vrhovno načelo s koga Crkva polazi u svome djelovanju. Boga moraju slaviti svi narodi i jezici, dušu imaju

spasiti svi razumni stvorovi, i oni visokih položaja i oni zapušteni brđani.

Život doživljuje promjene. Da se je našim starima podignuti, kako bi se začudili modernim tekovinama!

Mašinerija, tehnika! I čovjek je živa mašina. Sve to ide brzo, nezapamćenom brzinom. I svaki dan sve to brže. Ko ne ide s vremenom, toga vrijeme ostavlja po strani.

Ako iko mora ići s vremenom, to mora ona ustanova koja je stvorena za ljude, i to ne samo za one staroga, srednjega ili novoga vijeka, nego za sva tri, i kolikogod ih još bude, zvao se noviji i najnoviji vijek ili doba.

Crkva ide s vremenom. Ona mora ići s vremenom. I svim modernim se sredstvima služiti da što više pridonesu slavi Božjoj i spasenju duša. Crkva to čini, Crkva tako mora činiti, inače ne odgovara svrsi za koju je stvorena, koju joj je njezin Osnivač označio.

dam poglavitih grijeha je tu zastupano, ne znaš koji više, ali onaj drugi po redu sigurno prevladava. Lakomost, gramzljivost, koja hoće sve sebi, koja gleda samo sebe, kojoj nije do toga da drugi radi toga trpi i strada. Onaj živiski nagon u kome nema ni najtanjeg vlakna onog poštenog, ne kršćanskog, nego ni naravnog osjećaja za pravdom.

Čovjek posumnja u kulturu i njezin moćni uticaj. Ali to ne možemo zaniijekati, nego žalosno ustanoviti, kako i to ide u pozadinu, a pred svime otkaače onaj pretjerani nacionalizam proti kome je i Bog i Crkva i poštenu razbor.

Sveta je ljubav prema narodnoj grudi. Ali njezin čar bljedniji kada ta ljubav graniči s ne-

pravdom prema drugima. Onda to više nije dobro, nego zlo, koje zaziva prokletstvo odozgora. — Pod plaštem domoljublja se sve krije. To je u najviše slučajeva gadna strast pohlepe koja neće da znade za tude jade.

Nemojte misliti da se to samo krije pod plaštem nacionalizma onih velikih naroda. Ne, to isto je i kod onih manjih. Samo što to ne može doći do izražaja. Samo da je izmijeniti uloge, pa biste vidjeli da je tako, ako ne i jednako.

Zao duh je zavladao, i on ne da narodima da se mirno razvijaju; ne da se mira onima koji bi htjeli nesmetano živjeti u ogradama svoga stana.

U nama, u čovjeku je zadnji razlog i ratu i krizi i bijedi i ne-

Svako doba ima svoje potrebe, pa i ovo naše doba ima svojih potreba. Crkva nam ih ukazuje. Ona ima visoke vidilice i jake dalekozore koji vide preko gora i dola. I kad ona nešto reče, onda njezina riječ nešto znači. Stara je ona i iskusna, dobro smisli prije nego reče.

I kad ona danas, ne samo želi, nego ukazuje rad u katoličkoj akciji, od koje najviše očekuje, onda su ta pitanja izvan svih rasprava. — Katolik je onaj koji se pokorava odredbama Crkve. To treba već jednom shvatiti. Ko je u tome neupućen, neka se dade poučiti, pa će nestati onog laži-katoličanstva i u gradu i u selu, prema kome se misli da si ispunio sav zakon i proroke, ako prebereš kronicu i tri puta uzdahneš.

Katolicizam je organizirana snaga, a u organizaciji treba slušati.

Nemamo mi onoga čuta — osjećanja s Crkvom. Sto Crkva reče, što sv. Otac reče, što biskupi reku, onako mora biti. Katolik mora biti uvjeren da ga vodstvo Crkve neće stranpiti odvesti. Učije ga dobru i samo dobru. To treba shvatiti i prodrijeti s time. Uspavane i tromе duhove treba potresti i staviti u pogon. Sve slavi Boga; i živa i neživa priroda, samo neće čovjek.

Zato je katolička akcija, da to jednom u korjenu ispravi.

Filipinski otoci se nalaze s jugozapadne strane Azije u Velikom oceanu. Na tim otocima je grad Manila. Taj grad ima i sveučilište.

Na otocima vlada veliko vjersko neznanje, a svećenika je malo, kao i u našim krajevima. Zato se je na sveučilištu ustanovio posebni otkoj profesora i daka koji se bave vjerskim poukom prostog puka, posebice omladine.

Ti moderni apostoli su ozbiljno shvatili svoj zadatak i već su ove godine spremili oko 939 djece za prvu sv. Pričest.

prijateljstvu i svadi i progonstvu.

Medunarodna je atmosfera nabijena. Ti događaji neće mirno proći; očeaće se i o druge narode. Svijet u strahu čeka. — Nama katolicima, koji slušamo, na čelu je voda kojemu je geslo: Mir Kristov u kraljevstvu Kristovu! Mi smo sljedbenici Onoga nad čijom se kolijevkom razlijegao nebeski glas: Mir ljudima dobre volje!, Onoga s čijih su usana odjeknule božanske riječi: Blaženi mirotvorci, jer će se sinovi Božji nazvati.

Svaki pojedinac i narod koji se kupi oko Kristova namjesnika biće vrijedan da čuje iz ustiju Onoga koji ravna sudbinom pojedinaca i naroda: — Mir vama — Ne bojte se — Ja sam!

Nedjeljno evanđelje

s poukom

XVIII nedjelja po Duhovima

EVANĐELJE SV. MATEJA 9, 1—18.

U ono vrijeme: Ušavši Isus u ladicu, preveze se, i dođe u svoj grad. I gled donesoše mu uzeta koji je ležao na postelji. I videći Isus vjeru njihovu reče uzetomu: Uzđaj se, sinko, opraštaju ti se grijesi tvoji. I eto! neki od književnika rekoše u sebi: Ovaj psuje. A kad Isus vidje misli njihove, reče: Zašto mislite zlo u srcima svojim? Što je lakše reći: Opraštaju ti se grijesi tvoji, ili reći: ustani i hodi? Ali da znate da Sin čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijeh; tada reče uzetomu: Ustani, uzmi postelju svoju, i pođi kući svojoj. I ustade, i otide kući svojoj. A mnoštvo videći poboja se, i proslavi Boga koji je dao takvu vlast ljudima.

POUKA

Božanski Učitelj dolazi u svoj grad Kafarnaum. I čim se je doznao da je došao, odmah dovedoše pred nj bolesnike. Među ostalim donijeli su mu čovjeka uzeta, koji se nije mogao micati sa svoje postelje.

Puni pouzdanja bijahu oni ljudi, sigurni da će Isus ozdraviti onoga bolesnika za kojega mole. Ta učinio je On veća čudesa, oni su bili svjedoci tih nadnaravnih i čudovitih djela pak učinio sigurno i ovo. A Isus kao da ne zna što oni hoće. Zapostavlja njihovu želju za ozdravljenjem tijela — ozdravljenju duše. Ovaj nesretni čovjek nije bio samo bolestan na tijelu nego i na duši. Bio je grijehnik. Teški grijesi su tištili njegovu dušu i ti su bili uzrokom njegove bolesti. Trebalo je najprije izliječiti njegovu dušu, pak mu veli božanski liječnik duša: „Ustani, sinko, oprošteni su ti grijesi!”

S ovim činom htio je božanski Spasitelj upozoriti sve, da kudikamo treba više paziti na zdravlje duše nego tijela. Nažalost taj nauk Isusov mnogima je ostao sakriven, neće da ga razume. Razboli im se ko u kući, onda hitro zovi liječnika, kupi lijekove, a malo se misli na to da se pozove svećenika, liječnika duše. Mnogi zovu, ali onda kad je već kasno, da se bolesnik ne uznemiri.

Bolest je posljedica grijeha. Tu je korijen zla i stoga treba najprije ukloniti uzrok. Ne čekati zadnji čas kao da su sakramenti nosioci smrti. Ne! Po sakramentima mi primamo život, oni nam liječe dušu, a duša mnogo djeluje i na zdravlje tijela. Mirna savjest i čistoća duše su prvi uvjet zdravlja.

Ne smijemo zaboraviti da je Bog gospodar duše i tijela, smrti i života. U Njegovim je rukama i naše zdravlje. To mnogi osjećaju pak u bolesti dižu svoje ruke k Gospodinu i mole. Ali kako ćemo moliti Gospodina s grijehom na duši? Naša molitva ne može biti prijatna Gospodinu, ako nismo s Njim u prijateljstvu, ako nismo čisti na duši. I zato najprije — očistimo dušu.

Podlistak

Ostaviću zemlju

— Zar me je prvi put nježno osjenilo mjesecovo lišće, da kasnije, pod bijelčastom krošnjom njegovom, bdijem s oporim mislima, bolima i besanicom: krvavim plačem samca...?

— Zar su mi noge uputili da koracaju cestama, prašnjavim sagovima i asfaltnom užarenošću, da bi mogao susretati mrke, tuđe ljude, kojima plamt iz očiju strast vlastitih interesa?

— Zar sam ubačen, ko sićušno zrno, u svemirski nezaustavni mlin, da me gnječe i sapinju sile, te ubrzo, usitnjen iščeznem ko nepoznato?

Uspinjem se kamenim, trnjavim stepenicama života osjećajući, misleći i radeći, da mi postanu odurni i teški i osjećaji i napori.

Sve što imam od požrtvovanja za druge biće poslije patničke zapuštene smrti, pratinja uz miris cvjetnih vijenaca i svijetla, da me, možda, uz tutnjavu glazbe pošalju... nekamo... tamo... za ona crna vrata vječnosti, koja će se naglo rastvoriti i iz njih se pomoliti nešto strašno i neznatno što se pritajilo tamo i što nas konačno sve čeka — — —

Isus onom bolesniku naglasuje: Sinko uzđaj se! To znači: vjeruj. Bez vjere ne možemo se približiti Gospodinu. Vjera treba da oživljava svako naše djelo. Bez vjere nema oprostetnja, bez prave vjere ne vrijedi ni naša molitva, niti se možemo nadati bilo kojem dobru. Čvrsta vjera je potrebna i tu leži neuspjeh naših molitva, jer nemamo prave vjere koja živo vjeruje i u Boga se pouzdaje, a ne u čarolije i praznovjerje.

Bolesnik je došao k Isusu s pravom vjerom, zato mu je i oprostio grijeh, a kasnije povratio i zdravlje. I mi više puta zovemo svećenika da molimo nad bolesnikom, nosimo odjeću bolesnikovu, da je blagoslovi. To je dobro i lijepo, ali jedino onda kad to činimo s pravom vjerom, a ne s praznovjerjem, koje nema ništa zajedničkog s vjerom. Praznovjerje je grijeh.

Farizeji se čude, pače tvrde da Isus psuje Boga, što je onem bijedniku

oprostio grijeh. Slijepci su, jer neće da vide, da je Isus Bog koji ima tu vlast. I baš zato oni hule i psuju Boga, jer neće da priznaju Njega kojega je On poslao.

Farizejima se danas pridružuje velika četa kršćana koji s najrazličitim psovkama vrijeđaju Gospodina Boga i sve što je na zemlji i na nebu lijepa i plemenita.

Gadan je to grijeh. Grijeh, koji je naša narodna sramota. Svi moramo ustati proti toj nesreći i groznom grijehu psovke. Psovač huli Boga, hoće da Ga zbaci s Njegova prijestolja, baca svoje stijelice iz gađnog srca da s njima ubija Stvoritelja svoga. Ali se te stijelice vraćaju nazad, na njegovu glavu, i sazivlju Božje prokletstvo. Ne budimo psovači i nastojmo svim silama da uništimo tu sramotu i da uvijek i posvuda dademo hvalu Gospodinu.

Na braniku

Velika dobročinka

Evandjelje kaže da je Krist svuda prolazio čineći dobro. To čini i Njegova Crkva — gdje god se pojavljuje širi svoje blagotvorno djelovanje kao najveća dobročinka čovjekova.

Uz luč vjerskih i moralnih istina donosi luč prosvjete. Brigom Crkve podizale su se kod svih pokrštenih naroda i prve osnovne i više škole. Te su se škole otvarale ponajviše uz samostane, župničke crkve, a pogotovo u sjedištu biskupija. Prvi učitelji bili su redovnici i svećenici. Tako je drugdje, tako je kod nas.

Već u doba narodne dinastije hrvatskih kraljeva spominju nam povijesni spomenici kako su u raznim mjestima Dalmacije redovnici osnivali prve škole. Te su škole dale odgoju svim odličnijim sinovima našega naroda. A ko je najviše pridonio ostvarenju naših najviših znanstvenih zavoda u Zagrebu, ako ne dakovački biskup, veliki Strossmajer?!

Još i danas je svećenik i vjerski i prosvjetni učitelj. Bez ikakvih doprimosa i nagrada on i danas drži tečajeve na kojima uči zapuštenu djecu, a i odrasle, kako će prebirati ono crno zrnje na papiru otišnutu. Kad spremi teren i naputi našega čovjeka, kako bi se trebao i za školsku zgradu pobrinuti, onda dođe učitelj i nastavi radom. Ali prvi led probije svećenik. On ispije onaj najgorči napitak koji može ispiti samo čovjek kome je svaka stanica prožeta onom velikom ljubavi kojoj je roditelj gore na nebesima.

Katolicizam je i ona pitoma mladica koja oplemeni surovu stambliku. Katolicizam mekša i kroti opore čudi naroda. Tijekom vremena je iskorjenio okrutne običaje, obuzdao osvajačke težnje fizički bronjijih i jačih naroda.

Dah vjetra s dalekih ostrva nosi mi doticaj s vječnošću a nježni titraj laganih zvjezdanih krila šalje mi pozdrav iz daleke, krasne, vječne domaje. Oh, da, tamo me čeka dražesni smijehak koji ovdje nikad nije mogao proći mojim usnama, tamo će me blago milovati čisti pogledi koji su me ovdje samo ogorčavali. Oh, ostaviću kaljavu zemlju s malenim mozaikom blještavih dragulja mojih nepoznatih djela, i heću više bacati svoju sjenku na prašnjavu zemlju, već na — bijeli put Vječnosti: ne nepoznate, tamne, već drage poznate vječne Domovine.

Z. M.

Jedno pismo

(biskup Srebrnić poslao je uredništvu „Jadranske straže“ ovo:

P. n.

Uredništvu „Jadranske Straže“

Split

Ban Jelačićeva ul. 1.

Istovremeno s nazočnim listom vraćam „Jadransku Stražu“, jer ne mogu biti njezinim pretplatnikom.

„Jadranska Straža“ bi morala biti ozbiljna revija s ciljevima koji odgovaraju tradicijama i osjećajima našega naroda. Mjesto toga povodi se za listovima a la „Interessantes Blatt“

i sličnima. Fotografije što ih n. pr. donosi br. 9 od ovoga mjeseca (str. 361, 370, 371) bjelodano svjedoče o tome. Takve fotografije ne spadaju u javnost, ne spadaju u krug bilo koje čestite kršćanske obitelji, a pogotovo ne na stol u Biskupskom Dvoru. One odurne pikanterije nisu odraz tradicija našega naroda i njegovih vjersko-moralnih osjećaja, one su odraz importirane bestidne drskosti kojoj na žalost i na našim obalama radi novca vrata otvaraju. Nije to prvi puta što „Jadranska Straža“ takvu goletinju javnosti servira. Stalno ne služi time niti državnoj ideji niti ljepoti našega mora, najmanje narodu!

Odlučno osuđujem pokušaje, da se javnosti ogavna goletinja predočuje i u javnosti čini propaganda za pojave koje mora svaki čestit čovjek a napose svaki dobar kršćanin svom snagom pobijati.

Zato vraćam „Jadransku Stražu“.

† Josip dr Srebrnić,

biskup krčki

Dobre knjige

Nova knjiga o masonstvu. — Dr. Antun Pilepić, svećenik splitsko-markske biskupije i bivši urednik bivšega „Križa na Jadranu“, izdao je vrlo zanimljivo i dokumentirano djelo:

Jeste li čuli?!

— da u Jugoslaviji dolazi na svakih 2600 ljudi jedna škola, a na svakih 360 ljudi jedna birtija,

— da u glasovitoj kaznionici Sing-Sing u Americi dobivaju kažnjivnici sladoled i naranče,

— da u londonskim bolnicama trebaju godišnje do 20 milijuna litara mlijeka,

— da u Sjedinjenim Državama živi 2248,000 Židova,

— da u polovitoj stanovništa u Kanadi mlada od 25 godina,

— da srce odraslog čovjeka redovito učini 92,000 udaraca na dan,

— da u Engleskoj ima 1002 bolnice sa 73,186 kreveta i da je prošle godine u njima ozdravilo preko milijun bolesnika,

— da je jedina štampana knjiga među Eskimima sv. Evanđelje,

— da u Nizozemskoj već punih 100 godina nije bilo rata,

— da Engleska mobilizira svu ratnu mornaricu,

— da su njemački listovi počeli sve jasnije pisati neka se Njemačkoj vrate njezine kolonije,

— da su u Pragu izumili britve od stakla, i da su prvi pokusi vrlo uspješni,

— da najvišu starost dožive Bugari,

— da je iz Londona moguće telefonirati u sve države svijeta, osim u Albaniju,

— da je engleska pošta imala lanske godine oko 2 milijarde i 60 dinara čistog dobitka,

— da najviše vojnika ima Rusija a najviše vojničkih avijona Francuska je na katolike vršio Jeftičev režim kuhao u mračnim masonskim dupljama?

Križarske vijesti

NOVA KRIZARSKA BRATSTVA osnovana su u: Sičicama i Vaški (okružje Zagreb).

TEČAJ U ZAGREBU. Na duhovnim vježbama i tečaju u Zagrebu koji je održan od 29 IX — 6 X t. g. učestvovali su lijepi broj članova iz raznih mjesta. Duhovne vježbe vodio o. Turčić D. I., na tečaju su predavali funkcioneri VKE PRIREDBE. Uz one koje smo najavili u zadnjem broju, još će biti na 27. ov. m. proslava križarskog dana u Ogulinu i Viljevu.

KRIZARSKI DOM u Klakaru je na svečani način blagoslovljen.

AKADEMIJU je priredilo splitsko križarsko sestinstvo Lučac u prošlu nedjelju.

POSVETU KRIZARSKO ZASTAVI imalo je društvo u Draškovecima.

PROSLAVA križarskog dana bila je u Predrijevu. Izaslanik iz Zagreba bio je dr. Cicak.

KRIZARSKI KALENDAR nalazi se u štampi te izlazi ovih dana.

„Masonstvo protiv katoličke Crkve“ — Knjiga je obogaćena sa 20 ilustracija na finom glatkom papiru. Te slike dokumentiraju ono što je u knjizi pisano o masonstvu, i prikazuju lica o kojima je u njoj govora. — Uprkos tomu i bogatoj opremi djela koje ima preko 180 stranica, knjižarska cijena mu je udarena na 30 dinara. Ako pak neko istodobno naruči i krasan moderni socijalni roman „Novac“ (od Colette över, preved. sveć. Ivo Sumić, 170 str., cijena 10 din. izdanje „Križa na Jadranu“), u živa izvanredni dvostruki popust i oprost od poštarne, te obe knjige može dobiti za 32 dinara. — Naručuje se kod pisca: Dr. Antun Pilepić, Bogo slovno sjemenište, Split — Dalmacija

Svagdani poklon Presv. Oltar Sakramentu. Euharistjski molitvenik priredio Msgr Dr. Ferdo Rožić. Izdalo Društvo sv. Jeronima u Zagrebu

Str. 352 i slika. Spretni oblik 8 x 12 cm. Dobar papir i slog. Uvez crno sa zlatnim natpisom i svilena vrpca za kazalo. Cijena 15.— din. Jeronimski članovi koji uzmu ljetošnja izdanja, dobiju molitvenik za 10.— din.

— Novi Jeronimski molitvenik „Svagdani poklon“ zaslužuje u svakom pogledu, da se nade u ruci vjernika prošri u što većem broju u hrvatski narod....

Po državi

REMETINEC je imao visoke goste u prošlu nedjelju. I to one najviše — vodu vjerskog i narodnog. Dr. Bauer je obavio posvetu kapelice, a dr. Maček je bio kum zvona. Tajnik nadbiskupov je imao misu a kod oltara su bili jedan i drugi vođa. Nadbiskup i dr. Maček su bili burno pozdravljeni od brojnog puka koji je bio ponosan što u svojoj sredini vidi svoja dva prva sina.

HRVATSKA JE HERCEGOVINA plivala u moru hrvatskog oduševljenja. Zbor u Ljubuškom, koji se je održao prošle nedjelje, je jedna od najvećih ovogodišnjih manifestacija hrvatske misli. Dvadeset i pet hiljada ljudi je urnebesno klicalo dr. Mačeku i Hrvatskoj. — Tako i treba. Bosna i Hercegovina su bile i ostale dobre hrvatske sestrice. — Na zboru je dr. Sutej rekao ovo: »Posao me je vodio ovih dana u Zagreb, gdje je rješavano jedno važno pitanje i mogu vam reći, da smo zadovoljni. To naše zadovoljstvo neće ostati samo pri tome, nego će to ubrzo biti i zbilja. Kad se sjetite do koji dan ovih mojih riječi, vidite da smo radili jedan važan i težak posao. Mi smo delegatima iz Beograda rekli: duša Hrvata plemenita je, ona nikome ništa neće oduzeti nego traži za svakoga jednako pravo... Vidili ste što znači svijest koju ne može niko srušiti, jer je ta svijest prodrla u domove među žene, djevojke i djecu.»

OPĆINE dolaze u ruke hrvatskoga puka. I pravo i dostojno je. U Omišu je bila postavljena samo jedna lista — suvrišna je i govoriti koja. Sela omiške općine su glasala preko 95 posto. I u Sutivanu su također, bili općinski izbori — I u drugim će gradovima i mjestima zaredati, jer je na stotine općinskih vijećnika došlo ostavku.

UDRUŽENA OPOZICIJA vijeća u Zagrebu. Trodnevni razgovori završeni su sjednicom kojoj je predsjedao dr. Maček. U čast delegata priredio je svečani ručak msgr. Stjepan Korenić, kanonik zagrebački.

OSTAVKE OPĆINSKIH ODBORA. U samom požeškom kotaru uslijedile su ostavke općinskih odbornika u: Stražmanu, Velikoj, Jakšiću, Pleternici, Požezi Vanjskoj, Mihaljevcima, Kutjevu, Brestovcu i Ruševcu. — Još su dali ostavku svi općinski vijećnici u Ivanić-gradu. — Prvremene općinske uprave imenuju se u Sinju, Trilju i Trogiru. Sve tri općine dobije u svoje ruke vođe hrvatskog pokreta.

ZAGREBAČKA DRUSTVA izabrala su ovih dana veliki međunarodni odbor za pomoć gladnima u Hercegovini. Odbor će sabirati novac, živčane namirnice i odjevne predmete. — Isto su učinili i u Osijeku.

RADIO ZAGREB iskazuje za lanjsku godinu pri glavnici od 60 milijuna 42.000 dinara čistog dobitka

ŽALOSNI BROJEVI. Lanjske je godine bilo na našim rudnicima 179 smrtnih nesreća, teško ranjenih rudara bilo je 320, aš lako ranjenih 1900.

HRVATSKA KATOLIČKA ZAJEDNICA u Americi je imala 14 rujna ove godine svoju konvenciju, na kojoj je stvoren program rada za iduće tri godine. S konvencije su poslani brozjavni pozdravi nadbiskupu dr. Baueru, nadbiskupu koadjutoru dr. Stepincu i vodi hrvatskoga naroda dr. Vi. Mačeku.

SARAJEVSKI I DUBROVAČKI BISKUP svim silama nastoje da se preparandije časnih sestara svakako održe. Gradanstvo ih u tome radu potpomaže. — Uvijek biskupi na braniku naših kulturnih ustanova.

BLAGOSLOV temelja nove župničke crkve u Vidu vrlo svečano je obavio prethodne nedjelje preuzvišeni dr. Bonifacij splitski biskup.

DAN KATOLIČKE OMLADINE je ove godine proslavljen u Subotici na vrlo svečan način. Sva hrvatska katolička omladina se je našla na okupu i uz zvukove glazbe prošla gradom. Akademija je bila s vrlo biranim programom.

DUHOVNICI katoličke akcije u zagrebačkoj nadbiskupiji održali su vrlo uspješnu konferenciju. Konferenciji je prisustvovao i govorio preuzvišeni nadbiskup — koadjutor, a referat je održao dr. Dragutin Kniewald, sveučilišni profesor.

DRUSTVO SLAVENSKIH FRANJEVAČKIH PROFESORA osnovano je na završetku kongresa koji je održan u Zagrebu. Za predsjednika je izabran o. dr. K. Vyskočil, provincijal u Pragu, za potpredsjednika o. dr. Harapin, a za tajnika o. dr. A. Crnica.

Među nama

Na obranu naših srednjoškolaca

Poštivati narodne velikane, biti zahvalan onima koji rade za narod i za nj život svoj žrtvuju, sveta je dužnost svakog naroda. Naš narod i naša omladina shvatili su uvijek veličinu te narodne dužnosti, ali tim su baš često i pravili svoj tobože „najveći grijeh“.

Tu dužnost ili taj „grijeh“ napravila je nedavno i šibenska srednjoškolska omladina svojim sudjelovanjem u pogrebu narodnog zastupnika i zaštitnika dra Šime Vlašića. Srednjoškolska omladina je u općoj narodnoj boli, zahvalnosti i priznanju osjetila i svoju tugu i svoju zahvalnost prema čovjeku koji je žrtvovao sve za svoj narod, za njegovu i njihovu sretniju budućnost.

Možda je i ovo bilo

— Suprotnost, protivurječje.

Cesto sam, i kao mladić, zalazio na one osamljene ceste, koje — ma da se ne gube u nedogled, već su s jasno oceranim završetkom — čine nam se nepojmljivo dugim u onom slijedu brzog, jednoličnog šetkanja dvojice.

Prenijeti plastičnošću prepričavanja na tlo raznih događaja, vezanih za različita vremena i osobe, kao da ne osjećaju, ne poznaju granice šetališta. A ja se često priključim, naslonjenom o drveće, do ušiju dopiru nevezani, rastgnuti djelovi razgovora, pa, kadikad, kombiniram, sastavljam i povezujem.

Tako sam jednom, bez osjećaja i misli, izgubljenih sila stajao do sivkastog debela, a slušnih organa mi se jače primao huk glasova, te sam, nadodajući i premisslajući, kombinirao ovo:

— U nekom gradu živio vrlo znan čovjek „plemenitog i uzvišenog zvanja, koji je, u svoj savjestnosti i dobroli, volio nad sobom imati nadziratelja.“ I bio čovjek osjećajan i iskren, kô meka djetinja duša, te bi se neko izrazio: naivan.

Zadrugarstvo u šibeničkom kotaru

Ko na brzu ruku pregleda zadruga i njihovog poslovanje u Šibeniku i okolici, dobije vrlo slabu sliku. A i pak je jednom i u šibeničkom kotaru bio razmahani zadrugni pokret. Još desetak godina prije rata osnovane su kreditne zadruge u Prvić-Luci i u Prvić-Sepurini, ali su obe „seoske blagajne“ radi neurednih poslovođa morale prestati s radom. A one u Šibeniku i u Vodicama završile su odmah po ratu najviše radi prebrojnog članstva i preraširenog djelokruga. Danas imamo u cijelom kotaru samo dvije kreditne zadruge, i to: u Skradinu, i u Primoštenu, koja izdiše i stvarno likvidira.

Kreditna organizacija bila i u drugom obliku, kao štedionice ili banke, također nije pokazala najbolje rezultate. Ono malo domaće prištednje bili su pokupili nešibenički zavodi čije je poslovanje prestalo nastupom novčane krize. Današnja četiri zavoda što u Šibeniku postoje ne izdaju zajmova. Prema tome, ma koliko se trudili, nema izgleda da bi moglo i kreditno zadrugarstvo oživiti prije nego li se uredi pitanje razdruživanja seljaka i prije nego li u ovom čisto seljačkom kraju ne oživi promet novčanica.

Potrošne zadruge bi dobro došle ovome narodu, a u svoje vrijeme su i postojale: u Murteru, Tijesnu, Betini, Zloselima, Vodicama, Tribunju, Šibeniku, Zlarinu, Zblaču, Mandalini i Primoštenu. Više ne postoji nijedna takva zadruga, a neke su svršile ogromnim deficitom koji su morali članovi podmirivati. Ali je i kod ovih zadruga kriva velika razgranatost djelovanja.

Proizvodno zadrugarstvo je doživjelo slom s tri strane i to: u Tijesnu s uljarskom, u Šibeniku s vinarškom, a u Rogoznici s ribarskom zadrugom. — Stvarno se može reći da je sve vođeno bez sistema, tek se pojedini, onako po domaću rečeno: za-

Neka gg. profesori tražili su izgon iz škole svih daka koji su sudjelovali u sprovodu. Zalaganjem nekolicine uvidavnih nastavnika odbijen je zahtjev onih koji su htjeli izgonom iz škole upropastiti budućnost naših daka. Daci su kažnjeni teškim ukorom koji donasa najlošiju ocjenu u ponašanju.

Tim, međutim, nije sve prestalo. Iza već podijeljenog ukora sad im se u školi otvoreno govori od strane nekih nastavnika da su antidržavni element, i vrijeđa njihov osjećaj, i njihov ponos. Ne treba nam komentara tom više nego neumjesnom postupku onih koji bi trebali shvatiti težinu svojih riječi.

S.

Sastala se skupština gradskih pravaka; poštenih, dostojanstvenih, mirnih i lijepih — surovih, naprasitih, bezdušnih, s grubim crtama lica. U toj mješavini značaja, pogleda i izražaja, jedan digno se, praćen dubokim mukom ostalih, i iznese prijedlog:

— Neki naši građani prisustvovali su sahrani čovjeka, ne istaknutog položaju, već obljubljenog od onih nižih, prostijih, zbog svoje blagosti i poštenja — oplakivanog od čitavog malog naroda susjednog nam grada, s kojim mi nismo u dobrim odnosima. Ja zahtjevam i nalažem, jer su se izneverjili i pobunili, pokazali nedisciplinovanosti i neodgojeni, da slvano vijeće najstrože kazni te građane, koji su odali počast mrtvom neprijatelju.

I na prijedlog tog „plemenitog čovjeka“ svi mrtvo, puzavo podignu ruke, micane strahom i kukavičlukom, na pristajanje da se kazni.

Ja sam se pod širokom krošnjom zanio i ne mogoh se pribitati da li je ovo kombinirala moja uvrijeđena mašta, ili sam uistinu čuo; da li se je ovo dogodilo u starom ili novom vijeku. — Kukavičluk i barbarstvo!

Vidov

drugarski koprcaju!

Danas postoji osam zadruga za članjane u Zadrugnoj Matici. Među te spada i uljarska u Murteru, vinarška u Tijesnu i brodograditeljska u Betini. — U Zadrugnom Savezu u Splitu začlanjene su: vinarška u Danilu Kraljici, ribarska u Murteru, Jezierima i u Prvić-Luci, koraljsko-spužvarska u Zlarinu, spužvarska u Krapnju, kreditna u Primoštenu i radničke preduzimačke u Šibeniku i u Mandalini. A u zadnje vrijeme i mljekarska i potrošna u Šibeniku. Postoji još i po koja „divlja“ zadruga — Tako se zovu one koje nisu nigdje začlanjene i koje su pod sudskom revizijom. — Ali te uopće ne rađe, osim potrošne u Krapnju. — Ovdje ne govorimo o zadrugama državnih službenika; one su začlanjene u svom Savezu u Beogradu.

Evo zadnje računsko stanje Savezovih članica:

Aktiva:		
gotovina	Din.	33,624-81
dužnici	„	239,982-25
zaliha robe	„	195,114-96
inventar	„	292,645-60
razno	„	16,253-62
		Din 777,621-24
Pasiva:		
Ulošci na štednju	Din.	16,203 —
vjerovnici	„	402,933-95
udjeli od 357 zadruga	„	79,340 —
rezerve	„	37,178-83
ostali fondovi	„	241,965-46
		Din 777,621-24

Ove male brojke mogu na neupućenog čovjeka djelovati kao da su to zamrli ostaci nekadašnjeg rada. Ne! to su zapravo brojke zadrugarstva koje oživljuju. I to je upravo ono što pravoga zadrugara tješi i daje mu nade da će preustrojene zadrugne ustanove biti postavljene na čvršćim temeljima.

Dalmatinske zadrugne centrale bi morale posvetiti veću pažnju zadrugnom gibanju u Šibeniku i okolici. Na

Po svijetu

TALIJANI su osvojili Adu. Do sada palo je 10.000 Abesinaca i 3000 Talijana. — Kako će se stvari razvijati? Budućnost nije ružičasta.

KATOLIČKO SVEUČILISTE u Salzburgu otvoriće se u najskorije vrijeme.

U BUGARSKOJ je opasno stanje. Na 3. o. mj. je imala biti velika proslava prilikom kraljeva dolaska na prijestolje, ali je odgođena zbog događaja koji su našli odjeka u svim krajevima zemlje.

NJEMACKI KOLOS se širi. I Memel je dobio sa 92 posto glasača.

KATOLIČKI DNEVNIK za nezaposlene radnike počeo je izlaziti u New-Yorku pod naslovom »The Catholic Worker«. — Gdje smo mi?

NOVI AVIJONI. Engleska tvornica avijona Armstrong gradi sada osam putničkih avijona. Svaki će biti za 66 osoba, a ići će brzinom od 300 km na sat.

KULTURAN NAROD — Mala država Austrija poslala je lanjske godine poštom 278 milijuna pisama, 128 milijuna dopisnica i 244 milijuna tiskanica. Svega 712 milijuna poštanskih pošiljaka.

NA SVIJETU ima 32,495,858 telefona. Od toga se nalazi u Evropi 34,79 posto, 4,37 u Aziji, 2,27 u Australiji, 2,1 u Južnoj Americi, 0,84 u Africi, a ostalo u Sjevernoj Americi.

OZDRAVILA NAJEDNOM 14-godišnja djevojčica Miss Toley iz Dromahaira, koja je na štakama došla na hodočašće Našoj Gospi od Knax u Irskoj.

CRNAČKI KARDINAL. Ove je godine proslavljena 100-godišnjica rođenja kardinala Gibbonsa koji je vrlo mnogo radio za američke Crnce, te su ga nazvali crnačkim kardinalom.

VATIKAN je potpisao s talijanskom vladom koncesiju, prema kojoj će u slučaju avijonskog napada na Rim biti sakriven vještačkom maglom i Vatikanski grad.

KOMUNISTA SE OBRATIO. Albert Pilon, komunist iz Montreala, izjavio je pred velikom katoličkom skupštinom da se je obratio i da je stupio u katoličku Crkvu.

OTISAO U SAMOSTAN Bernardo Ignace, argentinski konzul u Braziliji.

KINESKI KATOLIČKI KNJIZEVNIK O. Ma—Siong je preveo na kineski jezik autobiografiju sv. Tereze od Malog Isusa: »Povijest jedne duše«.

260.000 LJUDI se je pokrtilo u samu jednu godinu u belgijskom Kongu.

KATOLICI U JAPANU I INDIJI. U Japanu živi 89.119 katolika. U posljednje je vrijeme prešlo na katolicizam mnogo plemića i istaknutih političara.

STO GODINA je tome da je biblija otisnuta i na abesinskom jeziku. Štampali su je isusovci.

PAMETNA RIJEČ. Na pravničkom sastanku u Meksiku jedan član, do onda znani bezvjerac, je rekao: — Ja izjavljujem da je isključenje Evandjelja iz života zločin radi kojega se ne možemo nikada dosta pokajati. Jedini spas domovine jest, da se Evandjelje opet stavi u ruke vrhovnog zakonodavstva.

ITALIJA je kupila u Odesi 800 tisuća tona ruskoga žita za uzdržavanje svoje vojske u Abesiniji.

KATOLIČKO SVEUČILISTE ZA CRNCE postoji u New-Orleansu u Sjevernoj Americi. Redovno je na njemu upisano oko 800 slušača.

ENGLESKA FLOTA NA SREDOZEMNOM MORU. Jedan talijanski list ističe da Englezi imaju sada u Sredozemnom moru toliki broj pomorskih ratnih jedinica, kakav još svijet nije vidio. To naoružanje ugrožava pozicije Italije i na Sredozemnom i na Crvenom moru.

U SENATSKIM IZBORIMA u Poljskoj nije izabran nijedan Židov.

drugim je primorskim stranama zadrugni rad lakši i zahvalniji, ali je u Šibeniku takav rad od veće potrebe. Kao prvi početak trebalo je održanje zadrugnih tečajeva po raznim krajevima šibeničkog kotara. I to ne samo za poslovođe, nego i za zadrugne odbornike i same zadrugare. Ne smijemo upadati u stare greške, da zadruga bude monopol jedne osobe, i tako da propadne. Početi s malim brojem i s malim djelokrugom rada, a s velikim i upravo mladenačkim poletom. I u tome bi trebali prednjačiti organizirani katolici, jer zadrugarstvo svojim radom nije ništa drugo nego *provođenje Kristove nauke o ljubavi prema bližnjemu.*

F. Ž. D.

Naši dopisi

BETINA

Ako je ikoje selo u šibeničkoj okolici osjetilo bol za pok. dr. Šimom Vlašićem, to je u punoj mjeri osjetila Betina, u kojoj pok. dr. Vlašić ima 99% vjernih, neslomljivih pristaša. Neočekivana, prerana smrt neprežaljbenog pokojnika, koja je dne 22 IX u nedjeljno jutro najavljena tužnim brečanjem zvona sa visokog betinskog zvonika mjestu i okolici pritisla je kao teška gora hrvatska betinska srca. Svoju žarku ljubav, odanost i zahvalnost te potresnu bol prema dragom dr. Šimi očitovali su Betinjani žalosnim zvukovima zvona, koja su više puta na dan bolno jecala, pa crnim zastavama i suzama. Njegovu je smrt na nedjeljnoj pjevanoj misi komemorirao župnik Vijolić te pozvao sve, da prisustvuju sutra, u ponedjeljak, svečanim zadušnicama za velikog pokojnika. Narod je taj tužni ponedjeljak svetkovao kao mrtvi dan. U crkvi je podignut veliki katafalag. Zadušnicama su korporativno prisustvovali sve bratovštine, svi crkveni pjevači i brojani narod. Pedeset najodličnijih Betinjana, otišlo je u dva vijenca u Šibenik, da dočekaju mrtve ostanke svoga branitelja i dobrotvora — jedan vijenac s hrvatskim grbom u sredini, u ime sela Betine, a drugi u ime mjesnog odbora „Hrvatskog Račiče“.

Na sprovod u Tijesno otišlo je preko 450 Betinjana noseći tri vijenca: hrvatske betinske sloge, hrvatske betinske omladine i betinskih Hrvatica. Crkvinarstvo i bratovštine su korporativno sudjelovali.

Lijepo je bilo vidjeti „Kćeri Marijine“. Osam njih u društvenoj odori, sa crnim florom oko ruke išlo je uz lijes kao počasna straža, a njihova starijšica gđica Jerina Škevin nosila je pred lijesom divnu kitu karamfila.

Dvadeset i četiri betinska broda sa crnim zastavama pravili su špalir kod rta sv. Andrije na ulazu u tješnjansku luku parobrodu koji je vozio velikog pokojnika, i drugim dvama, što su vozili njegovu pratnju. I iza sprovoda dr. Vlašića još uvijek u Betini traje i vanjska žalost. Na trideseti dan njegove smrti održaće se svečane zadušnice za ispokoj njegove blage duše u svetištu Gospe od Gradine.

Betinski Hrvati izrazuju vječnu zahvalnost dr. Šimi Vlašiću i mole Svevišnjega, da mu udijeli najljepše rajsko naselje među velikanima, mučenicima i svecima hrvatskog naroda.

SOLINE (Dugi Otok)

KRIZARSKI TECAJ. Šibeničko Okružje poslalo je brata Tonka Gazzari-a, da posjeti naše bratstvo i održi tečaj. Brat izaslanik je stigao 12-9 i zadržao se tri dana. Križari su se veselili njegovom dolasku, jer su znali da će mnogo naučiti od požrtvornog brata izaslanika. Odmah prvom predavanjem zanio je svu braću za križarske ideale. Predavanja su bila ideološka i vjersko-prosvjetna. Predavao je zanimljivo i od srca. Što je nama govorio da činimo, to je i sam činio. Braća su ga mogla vidjeti svakog dana pri stolu Gospodnjemu. Zahvaljujemo šibeničkom križarskom okružju i požrtvornom bratu Tonku na uloženoj trudu. Našem okružju bismo bili zahvalni kad bi nam češće slalo braću koja će nas poučiti i oduševljavati za rad oko našeg narodnog poropoda.

RUJANSKO KRIZARSKO VIJEĆE. Naše križarsko bratstvo održalo je svoje godišnje glavno vijeće u nedjelju 15-9. Braća su pominjivo saslušala izvještaje odbornika. U radnoj godini se je održao lijepi broj sastanaka i predavanja, koliko s članovima, toliko i sa Malim Križarima. Poslije izvještaja prešlo se je na biranje novog odbora. Izabrani su: kao vođa: Stipanov Marijan, zamjenik vode: Stipanov Srećko, tajnik: Marin Šime, blagajnik: Maletić Darinko, vođa M. K.: Kolić Augustin, revizori: Dužić Josjo i Stipanov Mirko. Nadamo se da će braća novi odbornici sve sile uložiti da naše bratstvo bude jedno od najboljih. Svu braću i sestre diljem hrvatskog doma pozdravljamo našim „BOG ZIVI!“

KOMUNISTIČKO PRIZNANJE. — Francuski Komunistički list Humanité piše o katoličkoj Crkvi ovo: »Naučna istraživanja, što ih provodi Crkva, istraživanja na temelju povjerenih dokumenata, sile nas, da priznamo, da katolici imaju u rukama oružje, koje se ne smije omalovažavati.«

Kalendar

Listopad

N.	13	18 Ned. po Duh. - Sv. Eduard
P.	14	sv. Kalist p. n.
U.	15	Terezija dj.
S.	16	Sv. Hedviga
Č.	17	Sv. Margareta Alakok
P.	18	Sv. Luka Evandelist
S.	19	Sv. Petar Akantarski

Sv. Petar Akantarski.

Rodio se je koncem 15 v. u španjolskom gradu Alkantari. Potekao je od plemenitih i pobožnih roditelja. Još u ranom djetinstvu pokazivao je izvanrednu pobožnost i velike umne sposobnosti.

U 16 godini prekinuo je pravne nauke i obukao na se skromno franjevačko odijelo.

Već u prvim danima redovničkog života, svratio je pozornost ostalih redovnika, pa je u 20 godini bio izabran za nastojnika samostana. Radi svetosti i sposobnosti bio je kroz dugi niz godina na najvećim i najodgovornijim položajima u redu.

Sv. Petar imao je veliko apostolsko srce koje je htjelo sve ljude privesti Kristu. Po putovima postavlja križeve, da ljude posjeti na veliko djelo otkupljenja. Sakuplja djecu i omladinu, pa ih poučava u kršćanskom nauku.

Vremenom bila je popustila stara strogost u franj. redu. Ta činjenica potakla je Petra da podigne samostan blizu grada Pedroze, u kom je obnovio staru strogost i oštrinu.

Redovnici su morali ići bosonogi. Nisu smjeli jesti ni mesa, ni ribe; a ležali su na daskama ili na goljoj zemlji.

Sv. Petar veliku strogost života zasladivao je molitvom. Osobito je pobožno prikazivao sv. Misu. Njegova pobožnost pri sv. Misi bila je najbolja propovijed.

Svetost Petrovu je Bog još za života nagradio i brojnim čudesima potvrdio. Poput Ante Paduanskog i Franje Ksaverskog slijepima je povraćao vid a hromima hod.

Skršen od velike pokore i teškog apostolskog rada ostavio je ovaj svijet u 63 godini života. — Kad mu je liječnik saopćio da je smrt blizu, od radosti je zapjevao prvi stih 121 psalma: „Uzradovah se, kad mi rekoše, da idem u kuću Gospodinovu“.

Tko čita „Katolik“ neka zna

da najjeftinije kupuje: čarape, muško i žensko rublje, pletena roba, krojački pribor - vazda priznato najjeftinije u trgovini

„Trikotaže“

P. DIZDAR

(Šibenik ul. Kr. Tomislava)

— FILIJALA K N I N —

manufakt., plet. trgovina

- i skladište štofova -

COPPERPAIN podmorna boja garantirano za godinu dana isprobana od iskusnih pomaraca. Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakov, firnisa, katrana, blaka, karbolina, kistova, kita (štuka), pakla i svih u tu struku spadajućih predmeta najbolje kvalitete uz umjerene cijene i solidnu uslugu.

Preporuča se
VIKTOR SOŠIĆ
ŠIBENIK
Specijalna trgovina boja laka.
Trg Stjepana Radića.
Kod crkve Sv. Ivana.

SVJETIONIK S NAJJAČIM SVIJETLOM je na Mont-Valérienu kod Pariza. Baca svijetlo od milijarde svijetla, te se vidi na daljinu od 300 km.

Gospodja Veselić zgraža se

nad neznanjem svoje nećakinje:
»Ti ne znaš ni koliko jedna šiparica treba da zna o kuhanju kave. Moja draga, ljuto se Ti varaš kad misliš, da se tu može šta bilo dodati i smučkati! A znaš li Ti, jedna, od čega se izrađuje Pravi Franck? Eto vidiš, nesretnice, ni to ne znaš! —
Pravi Franck se izrađuje od naše domaće oplemenjene cikorijske. Korijen cikorijske sadržaje ljekovite tvari, to su već u staro doba znali, a Ti još ni danas ne znaš. Upamti to, grom te ne ubio! — i ako želiš da skuhaš tečnu, zdravu kavu, misli šta radiš!«

Život Šibenika

GODISNJIKA SMRTI KRALJA ALEKSANDRA I. U srijedu 9 X navršila se je godina tragične smrti kralja Aleksandra I. Tom prilikom bio je održan žalobni obred u katedrali. Na koncu se je otpjevao »Smiluj mi se Bože«, a na koncu jedna tužaljka. Obredu su prisustvovali predstavnici civilnih i vojnih vlasti.

ZADUŠNICE za pok. dr. Šimu Vlašića održane su u utorku u crkvi Gospe van grada. Crkva i prostor pred njom je bio do posljednjega mjesta ispunjen. Sva hrvatska omladina se je tu našla i još za rana jutra upravlila molbe Svemogućemu za ispokoj blage duše dragog zastupnika. Misi se imao župnik dr. Bilobrk.

ZBOR OPOZICIJE biće u Šibeniku, u nedjelju 3 studenoga. Za zbor vlada vrlo velik interes. Na njemu ćemo čuti govoriti i dra Antu Trumbića kojemu je prije 5 svibnja bio zabranjen dolazak u Šibenik. Svi se spremamo na zbor!

PREUZVIŠENI BISKUP je bio na euharistijskom kongresu u Novalji a povratio se je u srijedu na večer.

RAD AKADEMSKOG KLUBA. — Hrvatska akademska omladina u Šibeniku, okupljena u »akademsom klubu«, želeći da posveti svoj rad potrebama naroda i želeći kulturu hrvatske inteligencije staviti u službu svoga naroda i njegovog dobra, započela je veliku kulturnu akciju koju namjerava provesti u Šibeniku kroz pripremljen ciklus predavanja. Ta predavanja održaće velik broj Hrvata predavača iz Zagreba, Splita i Šibenika. Predavanja će se održati svaki osam ili petnaest dana kroz zimsku sezonu i to većinom u Šibenskom gradskom kazalištu. Poželjno je da građanstvo Šibenika potpomogne ovu nesebičnu akciju naših mladih Hrvata intelektualaca. Naknadno ćemo donijeti i detaljniji program njihovog rada na kulturnom polju.

STIGAO NOVI SRESKI NAČELNIK

Crkvene vijesti

KATEDRALA SV. JAKOVA. Nedjelja: U 5 1/2 s. župska sv. Misa. U 7, 8, i 9 s. tihe sv. Mise. U 11 s. pjevana Misa. Uvečer listop. pobožnost.

DOLACKA ŽUPSKA CRKVA: Nedjelja: Sv. Misa u 7 s. Školska Misa u 8 s. List. pobožnost svake večeri u 5 1/2 s.

VAROSKA ŽUPSKA CRKVA: Mlada Nedjelja: U 6 s. tiha sv. Misa. U 9 s. školska. Listopadska pobožnost u 6 s.

CRKVA SV. FRANE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 9 i 10 1/2 s., pjevana u 8 s. Blagoslov popodne u 4 1/2.

CRKVA SV. LOVRE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 8, i 10 1/2 s.; u 9 s. pjevana sv. Misa, u 5 s. pp. blagoslov.

CRKVA SV. DOMINIK: Nedjelja: U 6 s. tiha, u 10 s. pjevana sv. Misa, popodne u 4 s. propovijedi i blagoslov.

CRKVA SV. LUCE: Nedjelja: Sv. Misa u 9 s. Blagoslov u 4 1/2 s.

NOVA CRKVA: Nedjelja: Sv. Misa u 7 1/2 s. i 9 s. školska. Uvečer u 6 s. listopadska pobožnost.

CRKVA SV. DUHA: Nedjelja: Sv.

Ovih dana preuzeo je dužnost sreskog načelnika u Šibeniku g. Šime Urlič. Preuzimajući dužnost posjetio je razna nadležstva, a među tima i biskupski Ordinarijat.

KRIZARSKA GLAZBA. Šibenski križari osnivaju svoju križarsku glazbu. Već se je duže vremena govorilo o potrebi jedne križarske glazbe koja bi nastupala na raznim vjerskim, narodnim i društvenim svečanostima. Nakon veličanstvene proslave križ. dana u prošlom mjesecu počelo se je o toj stvari nešto življe raspravljati. Na prošlim odbornim sjednicama stvorena su pravila i posebni odbor koji će ostvariti tu veliku i lijepu zamisao.

GIMNAZIJA SE GRADI. Radovi na novoj gimnaziji u punom su toku. Doskora će biti postavljanje kamena temeljca, što će se obaviti svečanim načinom. — Bože pomози!

PROŠLAVA DANA KATOLICKE AKCIJE. U zadnju nedjelju ov. mjeseca slavi sv. Crkva blagdan Krista Kralja. Toga dana slavi se dan katol. akcije. U proslavi sudjelovaoće sva društva kat. akcije. Ujutro će biti sv. Misa i zajednička pričest sviju društava u katedrali. Uveče će se davati akademija u kat. Domu.

PROVINCIJAL O. STANKO dr. PETROV došao je u naš grad i obavio je vizitaciju samostana sv. Lovre.

VAROSKI ŽUPNIK dr. BILOBRK zdrav se je povratio iz bolnice u Zagrebu. — Veselimo se.

PODRUŽNICA »NAPRETKA« U ŠIBENIKU organizira dolazak hrvatskog pjevačkog društva »Trebević« iz Sarajeva. Radosno očekujemo braću Sarajlije.

ISKUSTVO od više desetaka godina potvrdilo je, da se ukusna i izdašna bijela kava može pripremiti samo dobrim dodatkom. — Kao takav upotrebljava se na cijelom svijetu već kroz 100 godina »Pravi Franck«. — Njegovu odličnu kakvoću priznaje svaka domaćica.

Misa u 6 s.
CRKVA SV. NIKOLE: Nedjelja: Sv. Misa u 8 s.

Veliki izbor jesenskih cipela za dame, gospodu i djecu.
ŠIBENIK SPLIT
Kralja Tomislava Marulićeva 7.

Besplatni pogreb

možete dobiti, ako se začlanite u »Posmrtnu zadrugu sv. Josipa« uz neznatan mjesečni doprinos. Mislite za vremena na posljednje stvari!

Sve informacije daje rado Povjereništvo POSMRTNE ZADRUGE SV. JOSIPA, Šibenik Put Uboškog doma (kuća Oltvari).